

DŽEJMS PATERSON

BEŽI, KROSE

Prevela
Milica Cvetković

Laguna

Naslov originala

James Patterson
ALEX CROSS, RUN

Copyright © 2013 by James Patterson
This edition arranged with Kaplan/DeFiore Rights through
Graal Literary Agency

Translation copyright © 2020 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

BEŽI, KROSE

Prolog

UMRI MLAD I BUDI LEP LEŠ

Jedan

NE DOGAĐA SE SVAKOG DANA DA VRATA NA KOJA KUCAM otvori naga devojka.

Nemojte me pogrešno shvatiti – već mi se to dešavalo u dvadesetogodišnjoj karijeri sprovođenja zakona. Ipak nije bilo tako često.

„Jeste li vi konobari?“, pitala je ta devojka. Pogled joj je bio bistar, ali prazan, što je meni ukazivalo na ekstazi, a iz stana sam osetio vonj trave. Uz to je i muzika treštala, nekakav neumoljiv tehno od kog bih, da sam primoran da ga duže slušam, poželeo da presečem vene.

„Ne, nismo konobari“, rekao sam joj i pokazao značku. „Prestonička policija. A ti treba odmah nešto da obučeš.“

Uopšte se nije zbunila. „Trebalo je da stignu konobari“, rekla je, nikom određeno. To me je istovremeno rastužilo i zgrozilo. Devojka je izgledala kao da još ide u gimnaziju, a muškarci koje smo došli da uhapsimo bili su dovoljno stari da joj budu očevi.

„Proveri joj odeću pre nego što se obuče“, rekao sam policajki iz tima za upad. Osim mene, tamo je bilo još pet policajaca u

uniformi, predstavnik Službe za mlade i porodicu, tri detektiva iz Jedinice za prostituciju i još tri iz Drugog odeljenja, među kojima i moj prijatelj Džon Sampson.

Drugo odeljenje je Džordžtaun – nije uobičajen teren za Jedinicu za prostituciju. Kuća od bele opeke u Ulici En u koju smo došli bila je karakteristična za taj kraj i vredela verovatno više od pet miliona. Bila je za iznajmljivanje i preko zastupnika je plaćena šest meseci unapred, ali su dokumenta vodila do doktora Elajdže Krima, jednog od vašingtonskih najtraženijih plastičnih hirurga. Koliko smo saznali, Krim je ubacivao sredstva u te „žurke iz branše“, a njegov ortak u šljamu Džo Bergman obezbeđivao je lepotice.

Bergman je bio vlasnik *Kep siti dolsa*, zakonite manekenske agencije s kancelarijama u Ulici Em, a mnogo se šušalo da ima udela u podzemnoj trgovini belim robljem. Detektivi u odeljenju bili su prilično ubeđeni da, dok s jedne strane vodi legalnu agenciju, s druge otprema egzotične plesačice, pratilje za noć, maserke i porno „talente“. Primetio sam da je kuća tog trenutka bila puna „talenata“, a sve kao da su manje-više osamnaestogodišnjakinje. Naglasak na onom manje.

Jedva sam čekao da uhapsim ta dva nitkova.

Tim za praćenje je locirao Krima i Bergmana oko sedam sati te večeri u *Minibaru* u centru, a zatim, od pola deset, i tamo u kući za zabavu. Preostalo je samo da ih isteramo dimom.

Iza zatvorenih vrata predsoblja zabava je bila u jeku. Hodnik i soba za prijeme bili su krcati. Ispunjavali su ih nameštaj iz epohe kraljice Ane i poluodevene, izbezumljene klinke što su po parketu trupkale nogama uz muziku i pile iz plastičnih čaša.

„Hoću da svi ostanu u ovoj prednjoj prostoriji“, vikao je Sampson jednom od uniformisanih policajaca. „Imamo nalog za pretres kuće, zato počnite da tragate. Tražimo drogu, gotovinu, knjige računa, knjige zakazivanja, mobilne telefone, sve. I isključite tu prokletu muziku!“

Ostavili smo pola tima da obezbedi prednji deo kuće a ostatak povelj pozadi, gde se isto odigravala zabava.

U otvorenoj kuhinji za velikim kuhinjskim ostrvom s mermernom površinom izgleda se vodila važna partija pokera u svlačenje. Šest mišićavih momaka i dvostruko više devojaka u donjem vešu stajalo je oko njega s kartama u ruci, pilo i delilo nekoliko džointa.

Kad smo ušli, više njih se razletelo. Nekoliko devojaka je zavrištalo i pokušalo da pobegne, ali mi smo im već presekli put.

Konačno je neko ugasio muziku.

„Gde su Elajdža Krim i Džoša Bergman?“, pitao je Sampson sve u prostoriji. „Prvi ko mi da tačan odgovor, dobija prusnicu odavde.“

Mršava devojka u crnom čipkanom brusu i odsečenim farmerkama pokazala je stepenice. Po veličini grudi u odnosu na ostatak tela, pretpostavio sam da je bar jedanput išla pod skalpel doktora Krima.

„Tamo gore“, rekla je.

Neko je prigušeno promrmljao: „Gadura.“

Sampson me je pozvao prstom pa smo krenuli gore.

„Mogu li sad da odem?“, doviknula nam je devojka u odsečenim farmerkama.

„Da vidimo prvo koliko je tačno ono što kažeš“, odvratio je Sampson.

Popeli smo se u prazan hodnik na spratu.

Jedino svetlo je odavala starinska petrolejka na sjajnom antikvarnom stolu blizu stepenica. Na zidovima su visile slike konja, a dugaćka orijentalna staza pružala se do zatvorenih dvokrilnih vrata u dnu kuće. Čak i s mesta na kom sam se zatekao čuo sam kako iza njih gruva muzika. Ovog puta muzika stare škole. *Toking heds*, „*Burning Down the House*“.

Pazi da ne dobiješ ono što tražiš.

Kul bebice, čudno ali ne i neznanu.

Čuli su se smeh i dva muška glasa.

„Tako je, medena. Malo bliže. Sad joj skini gaćice.“

„Da, to se zove rvanje.“

Sampson me je pogledao u stilu kao da će se isповraćati ili ubiti nekoga.

„Hajde da obavimo to“, rekao je pa smo krenuli hodnikom.

Dva

„POLICIJA! ULAZIMO!“

Sampson je grmnuo i glasom poklopio sve ostalo. Snažno je lupio pesnicom u vrata od mahagonija – što je njegova verzija kucanja i najave – a zatim ih širom otvorio.

Elajdža Krim je stajao blizu njih i izgledao sasvim pribrano, onako kako sam ga viđao na slikama – zalizana plava kosa, četvrtasta brada s jamicom, savršeni zubi.

On i Bergman su bili potpuno obučeni. Ostalo troje – baš i ne. Bergman je držao ajfon pred sobom i snimao otkačen *ménage à trois* koji su priredili na velikom bračnom krevetu sa zakrivljenim drvenim uzglavljem i podnožjem.

Jedna devojka je ležala. Brus joj je bio otkopčan spreda, a drečavoružičasta tanga spuštена do gležnjeva. Nosila je i nekakvu providnu masku za kiseonik priključenu na visok siv metalni rezervoar pored kreveta. Momak na njoj bio je potpuno go, a oko očiju je imao crni povez. Nad njim je stajala druga devojka s digitalnom kamerom i snimala iz drugog ugla.

„Šta je, dođavola, ovo?“, upitao je Krim.

„Upravo isto to i ja pitam“, rekao sam. „Da se niko nije mrdnuo.“

Svi su sad zurili iskolačenih očiju u nas, osim devojke s maskom. Ona kao da nije bila pri sebi.

„Šta je u rezervoaru?“, pitao sam a Sampson je prišao devojci.

„Azot-suboksid“, kazao je Krim. „Smirite se. S njom je sve u redu.“

„Nosi se“, kazao mu je Džon i skinuo devojci masku.

Opijenost ovim gasom je prilično kratkotrajna, ali ni na tren nisam pretpostavio da su ta deca samo na njemu. Na noćnom stočiću je bilo nekoliko plavih tableta za koje sam pretpostavio da su ekstazi. Osim toga, tamo su bile dve mrke staklene bočice, verovatno s amil-nitratom i poluprazna boca od sedam deci tekile.

„Slušaj me“, kazao je monotonim glasom Krim, a gledao je meni pravo u oči. Koliko sam mogao da vidim, on je tu glavni.

„Vidiš li onu aktovku u uglu?“

„Elajdža? Šta to radiš?“, pitao je Bergman, ali Krim nije odgovorio. Uporno me je gledao kao da smo nas dvojica jedini u sobi.

„U toj tašni je koverat s trideset hiljada dolara“, rekao je. Zatim je upadljivo pogledao torbu od mrke kože na starinskoj komodi pa na jedan od tri prozora u dnu sobe. Sve draperije su bile navučene, ali bilo mi je sasvim jasno na šta cilja.

„Šta misliš koliko vremena može kupiti trideset hiljada dolara?“, pitao je. Bio je neverovatno opušten u toj situaciji. A i nadmen. Mislim da je bio ubeđen da ću se upecati.

„Krime, ne deluješ mi kao neko ko će izaći kroz prozor“, kazao sam.

„Obično to ne radim. Ali ako znaš ko sam, onda znaš da je za mene ovde mnogo toga na kocki – porodica, lekarska praksa...“

„Šest i po miliona prihoda samo prošle godine“, rekao sam. „Prema našim podacima.“

„A naravno, tu je i moja reputacija koja je u ovom gradu neprocenjiva. Pa, šta kažeš, detektive? Jesmo li se dogovorili?“

Video sam da je zamislio kako već izlazi na onaj prozor. Taj čovek je navikao da dobija ono što želi.

S druge strane, ja nisam bio sedamnaestogodišnjakinja nezadovoljna izgledom.

„Mislim da je moj partner to najbolje prokomentarisao. Šta si ono rekao, Džone?“

„Nešto kao nosi se“, kazao je Sampson. „Krime, koliko ova deca imaju godina?“

Konačno je ona gluma superiornosti doktora Krime pukla nadvoje. Nije se više onako glupo smeškao, već je sve brže šarao pogledom.

„Molim te“, počeo je. „Ima još gotovine tamo odakle i ova potiče. Mnogo više. Siguran sam da možemo da se dogovorimo.“

Međutim, ja sam već završio s tim čovekom. „Imate pravo da ćutite...“

„Ne želim da preklinjem.“

„Onda nemoj. Sve što kažete može se primeniti i biće primenjeno protiv vas...“

„Za boga milog, uništićeš me! Razumeš li to?“

Sam njegov narcizam me je zaprepastio. A još više to što nije imao pojma šta je upravo uradio.

„Ne, doktore Krime“, kazao sam, okrenuo ga oko ose i stavio mu lisice. „Ti si to već sam sebi uradio.“

Tri

TAČNO DVA MESECA POŠTO JE NESREĆNI SKANDAL DOKTORA Elajdže Krima dospelo na naslovne strane, on je bio spreman za promenu. I to veliku. Zapanjujuće je šta može da se postigne uz nešto vremena, dobrog advokata i mnogo gotovine.

Naravno još se nije iščupao. A ni gotovina neće trajati večno. Bar ne ako se Miranda nešto pita. U poslednje vreme komunicirala je s njim isključivo preko svog advokata, a on nije video Kloi i Džastin otkad ih je buduća bivša gospođa Krim poslala kod svojih roditelja u Njuport. Advokat je pomenuo da će tamo završiti školsku godinu.

Devojke su uz to bile zaglušujuće tihe. Sve tri njegove plave lepotice – Miranda, Džastin, Kloi – okrenule su mu leđa brzo i lako kao što se zatvore vrata.

Što se tiče medicinske prakse, nije bilo poseta pa ni zakaživanja otkad je u štampi obelodanjeno kako je doktor Krim (ili doktor Krip*, kako ga je nekoliko neuglednijih novinara nazivalo) zamenio operacije seksom s više od jedne nesrećno maloletne štićenice Džoše Bergmana. Zbog toga, kao i zbog

* Engl.: *creep* – ljigavac, jezivac, pizda. (Prim. prev.)

video-zbirčice koju je Krim sakupio na svom računaru, još je postojala velika mogućnost zatvorske kazne ukoliko slučaj stigne na sud.

Stoga Elajdža Krim nije nameravao da dozvoli da se to desi. Kako beše ona izlizana fraza? *Danas je prvi dan ostatka tvog života?*

Baš tako. A on je nameravao da to nešto znači.

„Ne mogu da idem u zatvor, Elajdža“, rekao mu je Džoša telefonom. „Neću da kažem kako *ne želim*. Mislim, *ne mogu*. Zaista ne verujem da bih tamo opstao.“

Krim je stavio šaku preko blututa u uvu da bolje čuje, a i da ne čuju prolaznici u Ulici Em.

„Bolje ti, Džoša, nego ja. Ti bar voliš kitu.“

„Elajdža, ozbiljno govorim.“

„Šalim se, Džoše. Veruj mi ni sam nisam tome sklon. Zato nećemo dozvoliti da do toga dođe.“

„Gde si sad?“, upitao je Bergman. „Čudno zvučiš.“

„To je zbog maske.“

„Maske?“

„Da. To pokušavam da ti kažem. Došlo je do promene planova.“

Maska je bila genijalan komad smese lateksa oblikovane prema ljudskom licu. Nešto sasvim novo. Krim je s tim eksperimentisao otkad je izbio skandal, kad je njegovo poznato lice postalo nešto poput društvenog tereta. Sad, kad je prošao pored izloga prodavnice *Dizajn vidin rič*, jedva je poznao vlastit odraz. Video je samo ružnog starca – žućkasta koža, ispijeni obrazi i jadni ostatak suve, sede kose nad pegavom lobanjom. Maska je zapravo bila spektakularna. Čak simbolična. Starac u odrazu izgledao je uništeno upravo onako kako se doktor Krim tih dana osećao.

Naočare s tamnim ramom pokrivala su otvore oko očiju. A iako su usne bile stisnute i neugodne, ipak su bile dovoljne da može da govori, pije, jede – sve – dok nosi masku.

„Nisam hteo da ti kažem dok se ne uverim da funkcioniše“, rekao je Krim Bergmanu, „ali imam iznenađenje za tebe.“

„Kako to misliš? Kakvo iznenađenje?“

„Džoša, sećaš li se Fort Loderdejla?“

Nastala je tišina pre nego što je odgovorio.

„Svakako“, tiho je rekao.

„Prolećni raspust 1988.“

„Rekoh da se sećam“, prasnuo je Bergman, ali je ipak ublažio ton. „Tad smo bili samo dva fetusa.“

„Znam da je dosta prošlo. Ali mnogo sam o tome razmišljao i nisam spreman da jednostavno mirno odem u noć. Jesi li ti?“

„Zaboga, nisam. Ali ti si...“

„Znam šta sam rekao. To je bilo davno. Ovo je sada.“

Krim je čuo kako njegov prijatelj duboko i polako udiše.

„Gospode, Elajdža. *Zaista?*“

Zvučao je uplašeno, ali još više uzbuđeno. Pored nervoze Bergman je imao i divno uvrnutu crtu. Oduvek su ubistva više uzbuđivala njega nego Krima.

Za Krima su ona dovodila do katarze isto kao i svaka druga stvar. Bila su sredstvo do cilja. A ovog puta imao je sasvim nov program.

„Znači... to će se zaista dogoditi?“, pitao je Bergman.

„Za mene se događa.“

„Kad?“

„Upravo sad. Dok pričamo, čekam je da izađe.“

„A mogu li da slušam?“

„Svakako. Šta misliš zašto sam te zvao? A sad dosta priče. Evo nje.“

Četiri

KRIM JE STAO NASPRAM ŠKOLE JOGE UPRAVO KAD JE ZAVRŠEN čas od sedam i četrdeset pet. Među prvima koje su izašle na Ulicu Potomak bila je Darsi Vickers, visoka, lepo građena plavuša.

Nije bio zaslužan za visinu i plavu kosu, ali elementi lepe građe svi su nastali zahvaljujući njemu. Darsine velike grudi, savršeno simetričan luk obrva i usana i lepo izvajane butine predstavljali su neke od najboljih radova doktora Krima.

Doduše Darsi Vickers nikad nije izrazila ni mrvu zahvalnosti. Što se nje tiče, svet je bio pun njenih lakeja. Bila je zaista tipičan primerak – lobista iz Ulice Kej s napumpanim osećajem da joj nešto pripada i očajničkom potrebom da ostane lepa što je duže moguće.

Sve to je vrlo poznato. Zaista prepoznatljivo.

Čekao je ispred *Din end Deluka* kad je ona utrčala u radnju da kupi već ono što se žene poput nje udostojе da jedu u današnje vreme. Gledao je kako zadržava red na kasi dok bezobzirno priča mobilnim telefonom. Zatim je opet prešao ulicu da bi je pratio starom kaldrmisanom uličicom prema garaži gde je Darsi parkirala bembaru.

Nije bilo potrebe da ide daleko iza nje. Bio je običan star-kelja u vindjakni i ortopedskim cipelama – potpuno nevidljiv raznim Darsi Vikers ovog sveta. Kad su stigli do pustog trećeg nivoa garaže, smanjio je razdaljinu na manje od šest metara.

Darsi je pritisnula daljinski pa se bembari prtljažnik podigao posle tihog škljocanja. Tad je prišao.

„Izvini – Miranda?“, pitao je bojažljivo.

„Žao mi je, ne“, odvrtila je Darsi, pa čak ga i ne pogledavši, u prtljažnik ubacila kesu s potrepštinama i ljubičastu prostirku za jogu.

„Čudno. Izgledaš kao ona.“ Kad žena nije reagovala, prišao je bliže i prešao nevidljivu granicu ličnog prostora između njih. „U stvari, gotovo si ista ona.“

Kad se okrenula na licu joj se jasno videlo nerviranje, čak i pored botoksa.

„Čujte“, počela je, „ne bih da budem gruba...“

„Nikad nisi gruba, Miranda.“

Kako se nadvio nad nju, ona je podigla ruku da ga odvrati. No doktor Krim je bio jači od starca za kog se izdavao. Jači i od Darsi Vikers. Levom šakom joj je pokrio usta kad je pokušala da vikne.

„To sam ja, dušo“, šapnuo je. „Tvoj muž. I ne brini. Sve ti je oprošteno.“

Zastao je, taman toliko da u njenim očima vidi iznenađenje, a onda joj u stomak zario nož za meso. Bilo bi lepo da je to uradio skalpelom, ali je tog trenutka smatrao da je bolje da se kloni alata svog zanimanja.

Izgledalo je da vazduh u naletu izbija iz pluća Darsi Vikers, pa se presamitila. Bio je priličan posao da izvuče nož, ali ga je na kraju odjednom oslobodio.

Kratkim zamahom noge podigao joj je stopala sa zemlje pa je spustio u prtljažnik. Nije se opirala. Začulo se samo nešto krkljanja praćenog isprekidanim dahom u glasnim žicama.

Nagnuo se nad nju da se uveri je li sve stiglo do Bergmanovih ušiju preko telefona. Zatim ju je ubo još jednom, ovog

puta u grudi. Pa još jednom nešto niže, gde je otvorio bedrenu arteriju potezom u obliku slova L, tako da ne postoji mogućnost oporavka.

Hitro je zahvatio pramen njene duge plave kose pa ga odsekao nazubljenim delom noža. Zatim je odsekao još jedan, pa još jedan i još jedan, sve dok više ništa nije ostalo, dok se nije video skalp s nejednakim čupercima. Samo jedan pramen je zadržao za sebe i stavio ga u kesu za zamrzivač s patent-zatvaračem a ostale ostavio oko njenog tela.

Umrla je jednako ružno kao što je živela. A doktor Krim se već osećao bolje.

Kad je završio, zatvorio je prtljažnik i pošao najbližim stepenicama prema Ulici Em. Nije progovorio dok nije izašao iz garaže na pločnik.

„Džoša? Jesi li još tu?“

Bergmanu je trebalo nekoliko sekundi da odgovori. „Ovaj... ovde sam.“ Disao je isprekidano, a govorio je gotovo šapatom.

„Jesi li...“ Krim se cerio iako je bio i pomalo zgađen. „Džoša, jesi li masturbirao?“

„Ne“, suviše brzo je odgovorio njegov prijatelj. I pored svega Bergman je imao čudan osećaj čednosti. „Je li gotovo?“

„Potpisano, zapečaćeno i isporučeno. A ti znaš šta to znači.“

„Da“, kazao je Bergman.

„Ti si na potezu, stari druže. Jedva čekam da vidim šta ćeš smisliti.“

Prvi deo

POBEDA, PORAZ ILI NEREŠENO

Prvo poglavlje

U TAMI PRASKOZORJA ŠESTOG APRILA RON DŽUDIČE JE SEDEO za volanom svog automobila i motrio na kuću preko puta.

Kuća Aleksa Krosa zaista nije bila ništa posebno. Obična bela daščara na tri nivoa u Petoj ulici Jugoistočne četvrti Vašingtona. Šaloni su bili zreli za farbanje. Na prednjem tremu stajala je uredna žardinjera sa začinskim biljem.

Tu je Kros živio s bakom, suprugom i dvoje od svoje troje dece, Džanel i Aleksom Mlađim, zvanim Ali. Najstarije Krosovo dete Dejmon došao je kući za prolećni raspust, ali je uglavnom boravio u internatu. A bilo je tu i dete na hraniteljstvu. Ava Vilijams. Nije bilo jasno hoće li biti usvojena. Džudiče je trebalo još malo da kopa. O svojim subjektima je voleo da zna što je moguće više.

Na njegovom spisku je desetak prestoničkih policajaca i o svima skuplja podatke, uglavnom radi upoređivanja. Ipak je Kros poseban. Aleks je onaj kog Džudiče hoće da ubije.

Samo ne još.

Lako je ubiti čoveka. Svako i s gramom mozga i pištoljem može da prosvira metak kroz nečiju glavu. Međutim, zaista *upoznati* čoveka – prvo saznati njegove slabe tačke, upoznati

njegove ranjivosti i onda mu rasturati život deo po deo? Za to treba truda.

U međuvremenu, znao to Kros ili ne, pred njim je bio velik dan.

Džudiče je posmatrao prednje prozore i čekao da se upali svetlo. Nije bilo strogo potrebno da provodi tako mnogo vremena na nekom subjektu, ali on je to voleo. Voleo je tihe sate ranog jutra, čak i ako to znači da samo sedi i upija nazgled nebitne pojedinosti – parče betona koje nedostaje na stepenicama, štedljivu sijalicu na tremu. Sve je to deo veće slike i nikad se ne zna koji sićušni detalj može na kraju imati nekakav značaj.

Vreme je provodio piskarajući zapažanja u svesku povezanu spiralom koju je držao u krilu.

Onda, odmah posle pet, sa zadnjeg sedišta se začulo tiho meškoljenje.

„Tata? Je li vreme da se ustaje?“

„Nije, zlato.“ Bradu je držao spuštenu a pogled uperen u kuću. „Možeš da nastaviš da spavaš.“

Ema Li je bila ušuškana u vojničku vreću za spavanje uz svoju omiljenu barbiku Si-Si. Na jastučnici je imala sliku iz Diznijeve *Pepeljuge*. Izabrala je nju jer je na njoj bio mišić kog je, iz ko zna kog razloga, obožavala.

„Hoćeš li nešto da mi otpevaš?“, upitala je. „Spavaj, bebo?“

Džudiče se nasmešio. Uvek je pesme zvala po prvim rečima.

„’Spavaj, bebo, ni reči’“, tiho je zapevao. „’Tata će ti kupiti pticu rugalicu...’“

U Aleksovoj kući se upalilo svetlo u predsoblju. Kroz mutno staklo na vratima Džudiče je video visok, taman obris muškarca koji silazi niz stepenice.

Džudiče je pevao i sve to pratio.

„’Ako ptica rugalica ne peva, tata će ti kupiti dijamantski prsten...’“

„Pravi?“, prekinula ga je Ema Li. Svaki put je postavljala isto pitanje. „Pravi dijamantski prsten?“

„Još kako. Jednog dana kad budeš starija.“

Pogledao je preko ramena blage, pospane oči svoje ćerke i zapitao se je li moguće voleti nekog više nego što on voli nju. Verovatno nije.

„Sad spavaj, meče. Kad se opet probudiš, bićemo kod kuće.“

Drugo poglavlje

PRVI POZIV SAM DOBIO U SEDIŠTU OKO DVA SATA POSLE PODNE.

Nađena je ubijena žena u prtljažniku svog automobila u garaži u Džordžtaunu. Prilično neobično za Džordžtaun, tako da sam se nakostrešio više nego obično. Spustio sam se liftom pravo do garaže zgrade Dejli i izvezao se uz veoma veliku šolju kafe. Biće to dugačak dan.

Bez obzira što sam to rekao, zaista volim svoj posao. Volim da dajem glas ljudima koji ne mogu više sami da govore – oni- ma kojima je glas ukraden. A u mom poslu to obično znači putem nekog nasilja.

U izveštaju policajca koji je stigao prvi na lice mesta stajalo je da je radnik iz garaže *Ameriken elajd parking* u Ulici Em otkrio nešto što je izgledalo kao barica usirene krvi ispod be- em-vea izvesne Darsi Vikers. Kad su policajci došli, nasilno su otvorili prtljažnik i potvrdili ono što su već podozrevali. Gospođa Vikers nije imala puls i bila je već neko vreme mrtva. Sad su čekali nekog iz Krvnih delikata da preuzme slučaj.

Tu ja nastupam. Ili je bar tako trebalo da bude.

Bio je to lep prolećni dan. Najbolji deo godine u Vašing- tonu. Bio je Nacionalni festival trešnjinog cveta i još nas nije

preplavio prvi talas letnje vlage – ni letnjih turista. Držao sam spuštene prozore i slušao *Soul Bossa Nostra* Kvinsija Džounsna tako glasno da umalo prenebregnem telefon i drugi poziv.

Na identifikaciji sam video da se javlja Marti Hajzinga, moja narednica Tima velikih slučajeva. Utišao sam stereo i uhvatio poziv taman pred odlazak u govornu poštu.

„Doktore K., gde si?“

„Ugao Pensilvanije i Dvadeset prve. Zašto?“

„Dobro je. Skreni desno u Nju Hempšir. Upravo se pojavilo još jedno telo i, iskreno da ti kažem, stvar zvuči užasno.“

„Pa si se setila mene.“

„Naravski. Treba mi neko odmah tamo. Alekse, prizor je gadan – mrtva devojka visi s prozora na šestom spratu. Moguće samoubistvo, mada ne znam.“

„Hoćeš da radim na tome umesto u Džordžtaunu?“

„Hoću da radiš na oba. Bar zasad. Trebaju mi oči na oba mesta zločina, i to što svežije. A *onda* hoću da mi kažeš da je sve samo slučajnost, važi? Učtivo te molim.“

Hajzingin smisao za humor bio je crn kao što i moj ume da bude. Voleo sam da radim s njom. A oboje smo znali da je razlika između dva *nepovezana* leša i dva *povezana* leša razlika između nedovoljno sna sledećih četrdeset osam sati i nemanja sna uopšte.

„Daću sve od sebe“, rekao sam.

„Ulica Vernon, između Osamnaeste i Devetnaeste. Reći ću Drugom odeljenju da počne bez tebe u garaži u Džordžtaunu, ali potrudi se da budeš tamo što pre možeš.“

To je otprilike kao kad kažeš oblacima kad da izliju kišu. Nisam imao pojma koliko ću se zadržati na ovom novom mestu zločina. Nikad ne znaš dok se ne nađeš tamo.

A za ovaj se ispostavilo da je pravi košmar.

Treće poglavlje

ULICA VERNON JE SAMO BLOK S DRVOREDOM UDALJENA OD zapadnog kraja Ulice Ju. To je tih stambeni kraj, ali čim sam skrenuo iz Osamnaeste, video sam gomilu ljudi na pločniku. Većina je gledala gore i pokazivala na zgradu od opeke s mansardom u južnom delu ulice.

Čim sam izašao iz kola, ugledao sam devojkicu. Kao da me je neko udario u pleksus. Visila je obešena o vrat na kanapu oko metar ispod jednog od mansardskih prozora na šestom spratu. Lice joj je bilo vidno bezbojno, a šake su izgleda bile vezane iza leđa.

Gospode. Gospode bože.

Ispred zgrade su parkirana dvojica patrolna kola i vozilo hitne pomoći, ali video sam samo jednog policajca na ulazu. Ostatak pločnika ispunili su radoznalci koji su slikali telefonima i aparatima. Koliko me je to zaprepastilo isto me je i iznerviralo.

„Smesta postavi traku u ulici!“, rekao sam policajcu dok sam ulazio u zgradu. „Kad budem pogledao odgore, ne želim da vidim nikog na onom pločniku, jasno?“

Znao sam da ima pune ruke posla, ali me je cela ta situacija uzdrimala. Ta devojkica je nečija ćerka. Ima porodicu. Ne treba

im da na nekoj glupoj stranici *Fejsbuka* izađe njena slika da je ceo svet vidi.

Ostavio sam policajca da se za to postara i krenuo stepeništem umesto liftom. To mi se činilo kao verovatniji izlaz begunca ako je ovde reč o ubistvu. A imaš samo jednu priliku da prvi put vidiš mesto zločina.

Kad sam izašao u hodnik na šestom spratu, pred otvorenim vratima stana čekali su još jedan policajac i dva medicinska tehničara. U zgradi su na tom nivou bila tri stana, sva tri okrenuta prema ulici. Mrtva devojka je očigledno bila u onom srednjem.

„Kad smo stigli, vrata su bila zaključana“, rekao mi je policajac. „Ovo iverje na dovratku smo mi napravili. Unutra smo bili tek tako dugo da ustanovimo da devojci ne kuca srce, ali nije bilo lako. Ne garantujem da tamo ništa nismo pomerili.“

U garsonjerici je s jedne strane bila ugrađena kuhinja, otvorena vrata kupatila i futon koji je izgleda služio kao krevet. Koliko sam video, nije bilo znakova borbe.

U stvari, jedino što je izgledalo da nije na svom mestu bio je starinski čiviluk, postrance naslonjen na otvoren prozor s konopcem koji visi iz sredine.

Naterao sam sebe da polako uđem u sobu, proverim ima li tragova vučenja ili nečeg što bi moglo da zaostane. Kad sam stigao do prozora i pogledao dole, video sam vrh devojčine glave van domašaja ruke. Petom je razbila prozor stana ispod, a konopac kojim su joj vezane ruke izgledao je isto kao onaj upotrebljen za vešanje.

Ni to nije isključivalo samoubistvo. Mnogi ljudi se vežu neposredno pred taj čin kako se u odsudnom trenutku ne bi oslobodili.

Dole su se pojavila još jedna patrolna kola, a ulica je raščišćena. No sad sam imao nov problem. Kad sam pogledao preko puta, video sam bar desetak ljudi na prozorima naspramne zgrade kako gledaju u mene – još telefona, još aparata. Hteo sam da im svima pokažem srednji prst, ali sam se uzdržao.

Ipak nisam nameravao to da dozvolim ni na sekund više.
„Pomozite mi ovde!“, doviknuo sam onima u hodniku.

U teoriji telo na svakom mestu zločina pripada medicinskom istražitelju a ne policiji. Međutim, u tom trenutku nisam razmišljao o teoriji. Razmišljao sam o toj devojci i njenoj porodici.

Već sam izvadio svoj telefon i napravio nekoliko snimaka. Uhvatio sam čiviluk, prozorski ram, kanap i devojku odozgo. Trebalo je da sačuvam što je moguće više pojedinosti pre nego što uradim ono što sam nameravao da uradim.

„Gospodine?“, kazao je policajac iza mene.

„Pomozi mi da je izvučem.“

„Ehm... nećete da sačekate medicinskog istražitelja?“

„Ne“, rekao sam i pokazao publiku koju smo imali preko puta.
„Više neću. Sad mi pomozite ili mi pozovite nekog ko će pomoći!“

Četvrto poglavlje

POLOŽILI SMO DEVOJKU ŠTO SMO PAŽLJIVIJE MOGLI NA POD U stanu, a kanap joj ostavili oko vrata. Samo sam hteo da ne bude pred očima javnosti. Ostalo mogu ostaviti istrazi.

Zvala se Elizabet Rajli. Sudeći prema vozačkoj dozvoli koju sam našao u tašni uz ulazna vrata, ostalo joj je samo dve nedelje do dvadeset prvog rođendana. U stanu su vladali svi znaci da je živela sama, od gotove hrane u zamrzivaču do jednog velikog i jednog malog peškira uredno okačenih u kupatilu.

U toj priči je svakako bilo još nečeg, ali u tom trenutku nisam to video.

Kad je došao medicinski istražitelj bilo mi je drago što je to Džoan Bredberi. Džoan je opuštena Teksašanka od šezdeset i nešto godina. Koliko znam, nikad nije došla na posao bez štepanih kaubojskih čizama, čak i posle dvadeset godina u Vašingtonu. Tvrdoglava je, ali je s njom lako raditi, a nije mi ni održala veliko predavanje kad je videla šta sam uradio s telom. Džoan je imala četiri ćerke; mislim da je instinktivno shvatila.

Kad je ona pristupila početnom pregledu, ja sam svoj tim istražitelja poslao da kucaju na vrata, posebno ona s druge strane ulice. Ovo vešanje je obavljeno usred bela dana. Neko je morao videti nešto.

Od narednice Hajzinge sam dobio još podataka o žrtvi. Elizabet Rajli je studirala medicinu na koledžu Radijans u Aveniji Vermont sve do prošlog decembra, kad je odustala. Nije bilo reči o nekom skorijem zaposlenju, ali osim jedne neplaćene kazne za parkiranje, bila je čista kao suza.

Kad sam se vratio do Džoan, bili su spremni da spakuju telo za transport u mrtvačnicu.

„Biće mi potrebna potpuna autopsija“, rekla mi je, „ali mislim da je devojka bila mrtva pre nego što je proletela kroz prozor. Možda udavljena istim konopcem.“

Pokazala mi je tamne, ljubičaste tragove u donjem delu vrata Elizabet Rajli.

„Vidiš ove kontuzije? One odgovaraju ručnom davljenju. Ove ovde pak više, gde ju je držao konopac? Tek blede modrice. Da je postojao protok krvi kad je obešena, ti tragovi bi bili tamniji.“

Zaljuljao sam se na petama i prešao dlanom preko donjeg dela lica.

„Toga sam se i plašio.“

„Ima još nešto, Alekse.“

Obično je Džoan vrlo neposredna, čak i pred najgrubljim prizorima, ali u glasu sam joj primetio stegnutost kao nikad ranije. Ovo je ostavilo utisak na nju.

„Stomak je i dalje mlitav i ima očigledne strije u pojasu i na grudima“, rekla mi je. „Koliko mogu trenutno da kažem, naša devojka je nedavno rodila dete. Neka nam je bog u pomoći, mislim zaista *nedavno*.“

Peto poglavlje

TEK KASNO UVEČE STIGAO SAM U *Ameriken elajd parking*, garažu u Džordžtaunu. Mesto zločina je dobro očuvano, ali telo Darsi Vikers je već odneto. Praznine sam morao da popunim kasnije pomoću fotografije mesta zločina, a tog trenutka sam samo gledao da naslutim šta mogu.

Srebrni be-em-ve 550i gospođe Vikers bio je parkiran na trećem nivou. Tamo je pronađena. Vil Frimont, jedan od detektiva Drugog odeljenja, upoznao me je sa svim. Izgleda da se čudio što sam se tako kasno pridružio zabavi, ali tad me je to najmanje brinulo. Mislio sam i dalje na slučaj Elizabet Rajli.

„Dakle, našli su je ovde“, kazao je Frimont i pokazao otvoren prtljažnik. „Ubodne rane su ovde, ovde i ovde.“ Pokazivao je s dva prsta na svojim grudima, stomaku i butini. „Ova gospođa nije umrla lepom smrću, ali možete se opkladiti da je umrla brzo ako to nešto znači. A kosu joj je odsekao samo iz zabave.“

U prtljažniku su ostale prostirka za jogu, aktovka, nekoliko kesa iz prodavnice i zaštitna navlaka za odeću, pokrivene sasušenom krvlju i odsečenom plavom kosom, delimično krvavom.

Na betonu ispod automobila bila je poveća tamna mrlja – još krvi.

„Morao je to brzo obaviti“, kazao sam. „Ovo je prilično opasno mesto za ubistvo.“

„On?“, upitao je Frimont.

„Pretpostavljam.“ U tom trenutku se sve zasnivalo na prvim utiscima. „Šta znamo o Darsi Vikers?“

Detektiv je otvorio beležnicu, istu kakvu i ja nosim, pa pogledao u nju.

„Četrdeset dve godine. Razvedena, nije imala dece. Radi za *Kimbol-Elis* u Ulici Kej, uglavnom za dve velike duvanske kompanije. Prema onome što sam dosad saznao, navodno ju je bio glas bespoštednog advokata.“

Drugim rečima, Darsi Vikers je imala mnogo neprijatelja. Većina lobista ih ima. Samo što ne završi svaki lobista u prtljažniku, izboden nasmrtno. Ko bi tačno želeo da uradi ovo? I zbog čega?

Osim toga, može li ovo da ima veze s vešanjem Elizabet Rajli?

Naoko ništa nije uzeto. Novčanik, gotovina, telefon i nakit Darsi Vikers ostali su kod nje, bar koliko je bilo moguće primetiti. To me je navelo da mislim kako je samo ubistvo motiv, bilo da se zadovolji neki nagon za nasiljem bilo da se eliminiše ova žena posebno – a možda i jedno i drugo.

Što se toga tiče, ta dva slučaja su bila ista. Međutim, način rada je bio potpuno različit.

Pod pretpostavkom da Elizabet Rajli nije izvršila samoubistvo, njen ubica je želeo da izloži telo kako bi ga svi videli. Za to je morao da se pomuči.

U slučaju Darsi Vikers sve je bilo u samom činu – ubadanje, a zatim iz nekog razloga odsecanje kose.

Imao sam osećaj da su to dva različita slučaja, ali trebalo je još da utvrdimo pozadinu. Možda su te dve žene bile nekako povezane.

„Svedoci?“, pitao sam Frimonta.

„Ne baš. Ipak je na bezbednosnim kamerama uhvaćeno nešto zanimljivo.“

Izvadio je iz džepa nekoliko papira i pokazao mi niz crno-belih snimaka.

„Ovo je sinoć u dvadeset jedan i četiri. Gospođa Vickers ulazi na istočni ulaz iz uličice tamo. Zatim, odmah iza nje, imamo ovog čoveka.“

Na slici je bio sredovečan, moguće postariji belac. Kvalitet slike nije bio sjajan, ali ipak dovoljno jasan da se vidi nekoliko detalja. Bio je ćelav, nosio naočare s tamnim ramom i nešto nalik na sako firme *Members onli* s našivcima na ramenima.

„U dvadeset jedan i devet vidimo istog čoveka kako odlazi drugim putem, prema Ulici Em, sve vreme peške“, nastavio je detektiv. „Šta je ovde radio pet minuta može samo da se nagađa.“

„Šta je s kamerama na ovom nivou?“

„Evo tamo.“ Pokazao je na smrskanu jedinicu u uglu pod tavanicom. „Neko ju je sinoć razbio nešto pre dvadeset časova. Gađao je kamenom ili tako nečim.“

„Znači...“ Zastao sam da razmislim. „Ako starac ima veze s tim, zašto je razbio samo jednu kameru? Zašto je dozvolio da bude viđen na druge dve?“

„Znam. Dobro pitanje. Poslali smo elektronsku poternicu za njim. Ako ga uhvatimo, mogli bismo da dođemo do nekih odgovora.“

Možda, pomislio sam. Ipak mi je nešto govorilo da to neće biti tako lako.

Šesto poglavlje

TOG DANA SAM KUĆI STIGAO OKO PET UJUTRO S NADOM DA ĆU uhvatiti dva sata sna.

Pretpostavljam da se to i dogodilo. Jedva se i sećam kako sam se uvukao u krevet pored supruge Bri. Probudilo me je svetlo što je prodiralo kroz prozore i napad dečurlije.

„Buđenje, buđenje, buđenje! Tatata-ta! Danas je veliki dan!“

Ali, moj najmlađi, već je dopuzao do sredine kreveta i kleknuo između nas. Dženi je stajala u podnožju, sva doterana i spremna za pokret.

„Tata, pola osam je“, kazala je. „Treba tamo da budemo u devet!“

„O... dobro“, rekao sam.

„Nisi valjda zaboravio?“

„Nisam. Naravno da nisam. Odmah ćemo sići.“

Naravno da sam zaboravio. Nameravao sam da rano ujutro budem u ordinaciji medicinskog istražitelja na jutarnjem sastanku, a onda da ostanem na autopsiji Elizabet Rajli.

No deca su bila u pravu. Taj dan je *zaista* bio veliki.

To je dan za lutriju škole *Marijan Anderson*, najbolje gimnazije u Jugoistočnoj četvrti, i jedne od najboljih u gradu. Dženi, a